

Nils-Johan Sahlströms tankar om vallodling och strukturfoder, 170918

Jag har ingen bestämd uppfattning om hur vallblandningen skall vara. Har nog under 40 års erfarenhet ändrat lika många gånger.

Men, varför rekommenderar man så höga utsädesmängder, oftast 20-25 kg/ha? Vid grund och jämn sådd samt vältning kan många kg sparas och därmed minskade kostnader. Kanske blir det också en bättre skörd?

Med timotej och hundäxing, som har lätta frön, kan man nog gå ned betydligt och jag anser att man bör mera ta hänsyn till 1000-kornsvikten. Ex. 1000-kornsvikten för timotej 0,5g, hundäxing 1,0 g, rajgräs 3,1 g.

Strukturfoder

Helsäd med baljväxter och insådd på våren.

Vi har tidigare haft en blandning av vårvete/åkerböna. Sedan 2016 har vi enbart rågvete, enligt uppfattning smakligare. Denna gröda (helsäd) är underskattad, som foder till mjölkkor och sinkor, dän är även idealisk som insåningsgröda och skörd vid degmognad i juli och skörd av insådden i september. Helsäden bör sås med lägre utsädesmängder än vid tröskning, för att undvika liggsäd och ge mera ljusinsläpp till insådden, som ska ge skörd under 2-3 år. Detta ger en skörd på ca 9-11 ton/ha.

Ogräsbesprutning i vallsådd rekommenderas ofta, men den är svår och dyr. Med insådd i helsäd kan detta helt slopas. Vi har aldrig sprutat under 40 år av helsädesodling.

Rågvete som hösthelsäd, sådd i slutet av augusti/början september.

Metoden att så helsäd på hösten är ovanligt. Med åtta års erfarenhet har vi överraskats av dess fördelar och positiva verkan på mjölkavkastningen.

Rågvetet sås på hösten med insådd, som jag tidigare trott var omöjligt, då sådden sker i september. Insådden tycks skyddad av rågvetet! Skörd i Västra Götaland sker kring första veckan av juli. Detta är oftast en bra tid före 2:a vallskörden eller kanske är den vallen redan tagen med 4 skördar? Rågvete som hösthelsäd, ger en hög skörd ca 10 ton ts och då det är tidig skörd blir det bra återväxt av vallens insådd totalt ca 12 ton ts.

Gödsling

Gödsling på Suntedorp sker tidigt på våren endast med flytgödsel, som sprids på vallsval och plöjs ned omgående, därefter sådd. En extra giva kväve ges när helsäden är tagen och ökar skörden av insådden i september.

Majs med nya sorter verkar intressant. Frågan är om den är så billig som man framhåller med tanke på dyrt utsäde (varje år), kemisk behandling och för de flesta inhyrda maskiner? (Vallmaskinskedjan är inte användbar.) Vi har odlat majs. Men kanske borde vi prova den igen, med de nya och bättre sorterna?

Fördelarna med hösthelsäd med insådd är:

- Mycket hög stärkelsehalt i fodret.
- Höstsådd är mindre känsligt för torka.
- Bra att kunna bli av med flytgödsel på hösten (än så länge).
- Fördelning av arbete = sådd på hösten.
- Vallmaskiner användes vid skörd.
- Kan skördas strax efter regn, behöver inte förtork, då den håller hög TS.
- Helsäd är bra komplettering till späd grönmassa och spannmål.